

BOEKRECENSIE: CHINA II – MINERALIEN, FUNDORTE, LAGERSTÄTTEN

RAYMOND DEDEYNE

Uitgegeven door: WEISE VERLAG (2021) Ortlerstrasse 8, D-81373 München

Auteur: Berthold Ottens

ISBN 978-3-921656-94-5

pp 408 - 28,5 x 24,5 cm – 2100 gram – hardcover – Duitstalig

Prijs 89,00 Euro (excl P&P)

In de tachtiger jaren van de vorige eeuw begonnen Chinese specimens heel voorzichtig hun intrede te maken in onze mineralenverzamelingen, om in het daaropvolgende decennium tot een ware vloedgolf aan te zwellen. Aanvankelijk ontbrak het daarbij nagenoeg volledig aan gespecialiseerde literatuur – op een paar sporadische bijdragen in enkele tijdschriften na. In 2006 deed Guanghua Liu een schuchtere poging om die leemte te vullen met zijn “Fine Minerals of China” dat echter nogal wat gebreken vertoonde en op de Europese markt zo goed als onopgemerkt bleef. Maar toen publiceerde Bertold Ottens in 2008 zijn zeer gewaardeerd “China – Mineralien, Fundstellen, Lagerstätten” (hierna gemakshalve aangeduid als “China I” – alhoewel de “I” strikt gezien niet in de titel voorkomt), waarin hij een gedetailleerd overzicht gaf van alle Chinese introducties tot 2006. Dat bleef voor de volgende jaren zowat het enige en onbetwiste standaardwerk in zijn soort. Ondertussen hield de stroom van nieuwe vondsten uit een reusachtig land met zowat 20 000 gekende mineralenvindplaatsen en 10 000 mijnen echter aan zodat er stilaan terug een literatuur vacuüm ontstond. Maar dat heeft dezelfde auteur nu weer keurig opgevuld met zijn nagelnieuw vervolg “China II – Mineralien, Fundstellen, Lagerstätten” – hierna kortweg “China II”.

Daarin behandelt Ottens alle nieuwe Chinese vondsten tussen 2006 en 2021. Dat gaat van nieuwe mineralen (inclusief agaten) uit lokaliteiten die al in China I beschreven werden – zoals de nieuwe generatie plumbogummiet uit de regio Daoping – tot volledig nieuwe vindplaatsen zoals Kaiwu met zijn chalcopyriet en tetrahedriet op sideriet, Kuruktag met zijn wulfeniet, tot het volledige Huanggang mijnencomplex in Binnen Mongolië met zijn indrukwekkend arsenaal aan mineralogische nieuwigheden, goed voor niet minder dan 47 pagina’s. Daarbij hanteert de schrijver een strikt systematische opbouw, waarbij hij, provincie per provincie (18), niet minder dan 85 vindplaatsen behandelt (China telt in totaal 22 provincies, 5 autonome gebieden en 4 min of meer onafhankelijke steden – vooral het westen is nog grotendeels onontgonnen). Iedere provincie krijgt daarbij één of meerdere kaartjes mee waarop de ligging van de vindplaatsen gedetailleerd staat. Een globale overzichtskaart van China geeft dan ook nog eens de relatieve situering van die kaartjes over het hele land weer, met daarbij telkens de aanduiding van de pagina’s waar de betrokken vindplaatsen in het boek terug te vinden zijn. Daarbuiten bevat China II ook nog een update (sinds China I) over het land, het volk, de mijnbouw, de handel, het mineralen verzamelen en de mineralogische musea: ook de moeite om door te nemen want hier is in minder dan geen tijd heel wat veranderd. Achteraan het boek vind je – benevens enkele pagina’s met foto’s van mineralen waarvan de vindplaats onbekend is - nog enkele handige registers: van de behandelde vindplaatsen, de beschreven mineralen en de literatuurverwijzingen – deze laatste ook per provincie ingedeeld.

Ottens schrijft - zoals we dat van hem gewend zijn - in een onderhoudende, vlotte en goed leesbare stijl; het gebruikte Duits is daarbij ook voor niet-Duitssprekenden gemakkelijk te vatten. Bovendien spreekt hij met een uitermate degelijke kennis van zaken: hij heeft een solide wetenschappelijke achtergrond en veel van de vindplaatsen heeft hij zelf bezocht op een van zijn 64 (!) reizen doorheen het land. Een en ander maakt hem dan ook tot 's werelds onbetwiste autoriteit op gebied van Chinese mineralen. Zijn betoog wordt doorheen het boek ondersteund door een kleine duizend kleurenfoto's en illustraties uit diverse bronnen. Het fotografisch werk laat zowel hoogst esthetische topspecimens zien als goed herkenbare zeldzaamheden. Bij elke foto wordt zowel de bron van het specimen als de auteur vermeld, en de laatsten zijn niet de eersten de besten: Callén, Spann, Scovil, Budd, Brandstetter, ... terwijl ook Ottens zelf geen onverdienstelijke fotograaf is.

China II is het logische vervolg van China I – bij zijn opbouw volgt het ongeveer hetzelfde stramien. Je kunt het wel degelijk appreciëren zonder het voorgaande te hebben gelezen. Toch is het beter van ze allebei ter beschikking te hebben, want anders mis je een deel van het verhaal. Vindplaatsen waarover sinds 2006 niets nieuws te melden valt zal je in China II vruchteloos opzoeken: dus hier bijvoorbeeld geen mimetiet van Pingtouling, pyrietzonnen van Liuzhou, babingtoniet van Qiaojia of fluoriet van Ruyuan. Wie daartegenover beide delen op zijn boekenplank heeft beschikt meteen over de volledige en up to date encyclopedie van Chinese macromineralen. Micromounters en systematici daarentegen zullen hier minder aan hun trekken komen want daar is de Chinese mineralenscene (voorlopig) nog helemaal niet aan toe.

Bij een dergelijke kwaliteitsuitgave is het moeilijk om punten aan te geven waar het beter had gekund zonder daarbij spijkers op laag water te zoeken. De prijs (89 Euro) is relatief hoog, maar blijkbaar moet dit werk het – in tegenstelling met China I en recente publicaties van het concurrerende Bode Verlag - stellen zonder de financiële steun van een of andere kapitaalkrachtige stichting of instituut. Het mineralenregister vermeldt "Turmalin" als één mineraal, zodat wie bijvoorbeeld specifiek in draviet is geïnteresseerd daarvoor eerst wel alle pagina's met toermalijn passages moet uitvlooien. Het vindplaatsenregister had ook wat uitgebreider gemogen, zoals in China I waar ook incorrecte namen samen met hun verbeterde versie werden opgenomen. En tenslotte mocht dit werk wel wat vroeger zijn gepubliceerd: het was volledig klaar om in de beurs van München 2020 te worden voorgesteld maar toen die niet doorging besliste de uitgever om het nog een jaar in de wacht te zetten.

Maar geen van deze opmerkingen zijn echte showstoppers, integendeel: China II is een fantastisch nieuw boek, naar mijn mening het beste dat wij sinds de intrede van Corona mochten verwelkomen. Het is een absolute must voor alle China verzamelaars, en bij uitbreiding allen die zich voor esthetische macrospecimens interesseren. En voor wie hem nog niet op zijn boekenplank mocht hebben: doe jezelf tegelijk ook maar een exemplaar van China I cadeau. Die zijn er (voorlopig) nog aan 59 Euro het exemplaar – je zal er geen spijt van hebben. En kom achteraf vooral niet klagen dat ik je niet verwittigd had.